

Hänvisning
VN/4389/2025

Kommunikationsministeriet
kirjaamo.lvm@gov.fi

Kontaktperson
Gustav Blomberg, byråchef

Ärende

Utlåtande om godkännande av Internationella sjöfartsorganisationens (IMO) resolution om ändring av STCW-koden

Begäran om utlåtande

Kommunikationsministeriet har bett Ålands landskapsregering om utlåtande gällande godkännande och ikraftsättande av de ändringar som gjorts i STCW-koden genom resolutioner som antagits vid Internationella sjöfartsorganisationens (IMO) sjösäkerhetskommittés 108:e möte.

Bakgrund

Internationella sjöfartsorganisationen (International Maritime Organization, nedan IMO) har under flera decennier utvecklat ett heltäckande internationellt regelverk för fartygs säkerhet och säker drift av fartyg, besättningens behörighet, frågor om ansvar vid fartygstransporter och förebyggande av de skador som fartygstrafiken orsakar miljön. En viktig konvention är den av IMO upprättade 1978 års internationella konvention angående normer för sjöfolks utbildning, certifiering och vakthållning (FördrS 22/1984, nedan STCW-konventionen). Konventionerna och den kod som anknyter till STCW-konventionen, STCW-koden, har ändrats flera gånger genom resolutioner från IMO:s sjösäkerhetskommitté (Maritime Safety Committee).

De ändringar i STCW-koden som ingår i resolution MSC.560(108) och som gäller sjöfolks utbildning hör till EU:s exklusiva befogenhet. Eftersom EU inte är part i STCW-konventionen, föreläggs ändringarna med stöd av rådets bemyndigande statsrådet för godkännande. Ändringarna är av teknisk natur och hör inte till området för lagstiftningen. Med anledning av detta kräver de inte riksdagens godkännande. Avsikten är att statsrådets allmänna sammanträde ska godkänna ändringarna. Ändringar i STCW-koden kommer inte föranleda behov av ändringar av lagstiftningen.

Behörighetsfördelning

Enligt 27 § 13 punkten i självstyrelselagen (FFS 1144/1991) för Åland har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om handelssjöfarten samt handelssjöfartens farleder. Till handelssjöfart hör frågor om utbildning för sjöfolk.

Resolutionens innehåll och viktigaste förslag

Genom resolution MSC.560(108) föreslås det en ändring av avsnitt A-VI/1 i STCW-koden, som innehåller de obligatoriska miniminormerna för grundläggande säkerhetsutbildning för fartygspersonal. Genom de ändringar av avsnitt A-VI/1 som föreslås i resolutionen säkerställer man en trygg arbetsplats för sjöfolk. Genom ändringen införs ett nytt kompetenskrav i tabell A-VI/1–4 om personlig säkerhet och socialt ansvar. Enligt kravet ska sjöfolk kunna främja förebyggande och bekämpning av osakligt bemötande och trakasserier, också sexuellt våld och sexuella trakasserier.

Bestämmelserna i resolutionen gäller innehållet i utbildningen för sjöfolk. Viktig lagstiftning på området är lagen om transportservice (320/2017) med tanke på utbildningen för sjöfolk. Den centrala rättsakten i EU-lagstiftningen är Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/93 om minimikrav på utbildning för sjöfolk. Statsrådets förordning om fartygs bemanning och fartygspersonalens behörighet (FFS 508/2018) innehåller mer detaljerade bestämmelser. Enligt 19 § 2 mom. i bemanningsförordningen förutsätts grundläggande säkerhetsutbildning. En person som hör till fartygspersonalen på andra fartyg än hyresbåtar, nöjesfartyg eller fartyg i inrikes fart och som ingår i fartygets minimibemanning eller som har tilldelats säkerhetsuppgifter eller uppgifter för förhindrande av förorening av miljön samt den personal på tankfartyg i inrikes fart som har uppgifter i anslutning till lasthantering ska ha grundläggande säkerhetsutbildning enligt regel A-VI/1 i STCW-koden.

Ställningstagande

Lagstiftningsbehörigheten i fråga om STCW-konventionen och STCW-koden tillhör riket. Landskapsregeringen konstaterar att de aktuella ändringarna i STCW-koden gäller utbildning av sjöfolk. Ändringarna hänför sig således till området för handelssjöfart och faller till sin helhet inom rikets behörighet enligt 27 § 13 punkten självstyrelselagen. Eftersom ändringarna inte innehåller bestämmelser som faller inom landskapet Ålands behörighet, behöver Ålands lagting inte i enlighet med 59 § 1 mom. självstyrelselagen ge sitt bifall till den författning genom vilken ändringarna sätts i kraft.

Ålands landskapsregering har inga invändningar mot godkännandet av ändringarna.

Minister

Camilla Gunell

Avdelningsjurist

Magnus Unger